

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 691/2015
30.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Р.К., због кривичног дела силовање у покушају из члана 178. став 1. у вези са чланом 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Р.К., адвоката Д.А. из В., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању ЗК.бр.28/14 од 19.09.2014. године и Апелационог суда у Нишу 17Кж1бр.1278/14 од 08.04.2015. године, у седници већа одржаној дана 30.09.2015. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Р.К., адвоката Д.А., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању ЗК.бр.28/14 од 19.09.2014. године и Апелационог суда у Нишу 17Кж1бр.1278/14 од 08.04.2015. године као неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 438.став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости **одбацује** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању ЗК.бр.28/14 од 19.09.2014. године, изреком под I, окривљени Р.К. оглашен је кривим за кривично дело силовање у покушају из члана 178. став 1. у вези са чланом 30. Кривичног законика (КЗ) и осуђен на казну затвора у трајању од 1-једне године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 08.11.2007. године до 27.11.2007. године, уз обавезу окривљеног плаћања трошкова кривичног поступка у износу од 69.414,00 динара и паушала у износу од 20.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Истом пресудом изреком под II, према окр. Р.К., на основу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП, одбијена је оптужба за кривично дело противправно лишење слободe из члана 132. став 1. тачка 1. КЗ и одлучено да трошкови кривичног поступка у односу на ово кривично дело падају на терет буџетских средстава.

Апелациони суд у Нишу, пресудом 17 Кж1бр. 1278/14 од 08.04.2015. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окр. Р.К., адв. С.М., преиначио је пресуду Вишег суда у Врању 3К.бр.28/14 од 19.09.2014. године у делу одлуке о казни, тако што је окр. Р.К., за кривично дело силовање у покушају из члана 178. став 1. у вези са чланом 30. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 6-шест месеци у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 08.11.2007. године до 27.11.2007. године, док је у осталом делу жалбу браниоца окривљеног и жалбу Вишег јавног тужиоца у Врању одбио као неосновану и првостепену пресуду у непреиначеном делу потврдио.

Бранилац окр. Р.К., адв. Д.А., поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, учињене у поступку пред првостепеним и Апелационим судом, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде Вишег суда у Врању 3К.бр.28/14 од 19.09.2014. године и Апелационог суда у Нишу 17Кж1бр.1278/14 од 08.04.2015. године преиначи тако што ће ослободити од оптужбе окривљеног за означено кривично дело или да обе пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, а истовремено одреди да се извршење побијаних правноснажних пресуда одложи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окр. Р.К., адв. Д.А., је неоснован у делу који се односи на повреде кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу захтев недозвољен.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер је изрека првостепене пресуде у делу (под тачком II) којим је према окривљеном одбијена оптужба за радње сачекивања оштећене у непосредној близини фабрике дувана „...“ у В. и одвожења оштећене у атар села З., постала правноснажна пре доношења пресуде Апелационог суда у Нишу по жалби, с обзиром да на тај део првостепене пресуде није било жалбе, а те исте радње садржане су у чињеничном опису кривичног дела силовање у покушају (тачка I изреке) и поново пресуђиване у поступку по жалби и окривљени за те радње оглашен кривим.

Изложене наводе захтева Врховни касациони суд оцењује као неосноване из разлога што су радње окривљеног сачекивања оштећене на одређеном месту и њеног одвожења на друго место наведене у чињеничном опису кривичног дела силовање у покушају из члана 178. став 1. у вези са чланом 30. КЗ (изрека под I првостепене пресуде), као ближи опис околности под којима је извршено то кривично дело, при чему изрека пресуде у овом делу не садржи опис и других радњи, односно потпун опис свих чињеница и околности које чине објективна и субјективна обележја кривичног дела противправно лишење слободе из члана 132. став 1. тачка 1. КЗ, који је као такав дат под тачком II изреке, па се не може говорити о правноснажно пресуђеној ствари због околности да је правноснажно одбијена оптужба за кривично дело из члана 132. став 1. тачка 1. КЗ.

Побијајући правноснажне пресуде због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву наводи да кривично дело силовање у покушају из члана 178. став 1. у вези са чланом 30. КЗ, према опису датом у изреци првостепене пресуде, није кривично дело јер у том опису недостају елементи кривичног дела у питању у погледу тачног одређивања радње извршења, будући да се опис своди на уопштену законску формулацију „покушао да принуди на обљубу оштећену“ и само уз навођење да је окривљени оштећену ударао и да се ради о бројним лаким телесним повредама, без одређења друге радње из које се може извести закључак да је такво поступање окривљеног усмерено на обљубу.

Насупрот изложеним наводима захтева, по оцени Врховног касационог суда, из чињеничног описа у изреци правноснажне првостепене пресуде под тачком I, сагласно опису у оптужном акту, произилазе сва битна обележја кривичног дела силовање у покушају из члана 178. став 1. у вези са чланом 30. КЗ за које је окривљени оглашен кривим, како објективна обележја која се односе на радње окривљеног покушаја принуде оштећене на обљубу, применом силе (задавањем удараца оштећеној по глави и телу и наношење телесних повреда) и претње (полним односом са окривљеним и присутним НН лицем), тако и субјективна обележја дела, односно чињенице и околности које се тичу поступака окривљеног критичном приликом и тиме, као и вербално, јасно изражене намере окривљеног да са оштећеном има полни однос, из којих произилази да је принуда у конкретном случају употребљена ради сламања отпора оштећене у циљу вршења обљубе, односно умишљаја окривљеног на извршење кривичног дела у питању.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је изрека првостепене пресуде у осуђујућем делу потпуно нејасна и непотпуна јер не садржи све елементе дела за које је окривљени оглашен кривим, односно не садржи опис радње извршења из које произилази да је поступање окривљеног усмерено на обљубу оштећене, чиме указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП. Надаље, истиче да је осуђујући део изреке пресуде контрадикторан са одбијајућим делом јер је за исте радње (о којима је напред било речи), окривљени оглашен кривим и према њему одбијена оптужба и да је изрека пресуде противречна са образложењем пресуде у погледу наводног одустанка

окривљеног од извршења дела, јер се у изреци наводи да је окривљени са насртајима према оштећеној престао када му је рекла да ће га пријавити полицији, а у образложењу, осим тог разлога, наводи се и одустајање окривљеног „услед интезивног отпора оштећене А., што је касније констатовано бројним повредама које су описане у лекарским извештајима“, чиме указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. На исту повреду поступка указује се и наводима захтева да првостепена пресуда нема образложења о чињеницама које су битне за оцену о постојању кривичног дела у питању и да се образложење у суштини своди на интерпретацију исказа и то само појединих сведока, оштећене и одбране окривљеног у сегментима које суд налази за потребним да изнесе.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости оспорава и правилност и потпуност чињеничног стања утврђеног у правноснажној пресуди, наводима који се свде на оспоравање закључка суда да су повреде код оштећене настале као последица савладавања њеног отпора ради вршења обљубе и понављање одбране окривљеног да је разлог (мотив) окривљеног наношења повреда оштећеној малтретирање и освета због љубоморе и с тим у вези, на оспоравање оцене суда изведених доказа и изношење сопствене анализе и оцене истих, посебно исказа оштећене као недоследног и налаза и мишљења вештака Г.Ц. и Завода за судску медицину у Нишу као међусобно противречних, те указивање да због погрешне оцене доказа и одбијања доказних предлога одбране (неуропсихијатријско вештачење оштећене и окривљеног ради утврђивања природе и начина функционисања њихове везе, записник о пријему кривичне пријаве) наведене чињенице и околности нису разјашњене.

Међутим, одредбом члана 485. став 4. ЗКП, која прописује разлоге због којих окривљени, односно бранилац окривљеног у границама права која у поступку има окривљени (члан 71. тачка 5) ЗКП) могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, нити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, због чега је захтев за заштиту законитости браниоца окр. Р.К. у делу у којем је поднет из наведених разлога, оцењен као недозвољен.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу члана 491. став 1. ЗКП у односу на одбијајући део, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.